

Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

## QUÆSTIO MEDICA

Cardinalitiis disputationibus, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis tertiâ Maii.

M. PETRO LOMBARD, Doctore Medico, Præside.

*An olivæ oleum mens & sensus acutiores?*

**E**A est hominis conditio, ut nulla ipsi constet securitas, unâ cum cæteris animalibus & plantis senescit in dies, & donec ultimum attigerit irremeabili viâ deferatur ad occasum: Calor insitus eâdem manu suum fovet ac destruit pabulum, dumque salutarem humorem furtim sed avidius carpit, seipsum perimit, ita ut qui author est vitæ, idem sit & necis; quin & extrinsecus etiam quasi agmine facto ruunt in hominis perniciem pestes acerrimæ, tempestatum varietas, Crapula Medicorum nutrix, labor & quolibet labore deterius otium, curæ mentis comites individux. Ne igitur præproperè universa moles ipsaque vita eriperetur necessariò cavendum fuit; Natura minus noverca quam parens tot tantisque ruinis exhausta, quo jacturam sarciret quæsit subsidium, proque vario corporum statu in eligendâ instaurationis ratione illius emicuit solertia, in eam rem cibi potusque desiderium inferens, illud fames, hoc sitis est: cum autem potentiorum maxima sit vis in acuendis potissimum sensibus & mente, ne in eorum delectu peccetur, cautione non minus necessariâ quam salutari opus esse videtur.

**P**OTULENTORUM ut & esculentorum non unicum genus, inter illa plurima, quinquam famosa, arti suam debent originem, ut autem inter solida alimenta primatum pani, sic inter liquida vino assignamus; si tamen utriusque vires inter se conferas, antequam vis panis intro sese dare incipiat, jam vinum per cuncta partium meabile calorem quasi divinum & vitæ spiritum secum importans, quoquo versum diffunditur, cum his dotibus mirum quot & quantis utentes beet commodis, sive ad corporis robur & alacritatem, sive ad sensuum & mentis acumen, quæ sunt præcipua homini colenda: hinc conicere liceat quam cæteris liquoribus ad restinguendam sitim comparatis præcellat: valeant itaque cum suis aquis hydropotæ, desinantque obtrudere illis assumptis vitam ab omnibus morborum insulsiibus tutam degi, quin imò inter abstemios pauci admodum inculpatâ fruuntur valetudine, sunt enim ut plurimum decolores, ex viridi pallecentes, multas cruditates congerunt, quod aqua nec nutriat nec coctionem aut distributionem promoveat, & quia vorax est, edaces efficit, qui plus ingerunt quam digerant aut egerant. Num igitur immeritò pronuntiarum à Demetrio aquæ potores vix quidquam boni parere.

**L**IQUOREM coctum, purgatum, ex maturis expressum vitis vis, nec alii succo permixtum vinum propriè dixeris, multas regiones eo luxuriantes fama effert, Galliæ tamen principatum præ cæteris tribuere videntur Remense & Burgundianum, illud propter summam quâ pollet tenuitatem, spiritusque minus involutos linguam & palatum jucundius titillans in deliciis habetur à plerisque; verum quia citius ab alimentis se cedit, haustum enim mox urinas movet, qui ex eo generatur sanguis partes exquisitiori sensu præditas pungit vellicatque, hinc quiescunt utuntur pro ordinario potu gravedini, catharro, arthritidi ut plurimum obnoxii: at vinum Burgundianum, Belnense potissimum, etsi primis mensibus nonnihil asperum brevi tamen mitescens, propter partes quibus constat ramosas alimentis in ventriculo strictius adhæret, simulque cum ipsis distributum in laudabilem citra affectus ullius noxiæ periculum cedit sanguinem. Num his rationibus aut etiam potioribus adductis Illustrissimus Archiatrorum Comes sanitati Regum maximi invigilans vinum Burgundianum Remensi prætulit. Eo cudentur purgatissimi spiritus, unde cordi læticia, ori venustas, ingenio ac sensibus acumen, dummodo qui requiritur habeatur ejus delectus, sit nempe dilutè rubrum, perspicuum, odore gratum dulcedinisque & modicæ austeritatis nonnihil particeps, quid enim erit inde quod fauces angat, stomacho negotium facessat, viscera deurat.

**N**ON tantum superius laudatum vinum, sed quodlibet aliud suas ad tuendam sanitatem obtinet vires, nigrum corpora quavis de causâ extenuata plenius alit, album urinas & sudores movet, dulce alvum humectat sputumque promovet, austerum roborat ventriculum astringendo, tenue crassos humores incidit, & obstructions ab iis ortas omnium fere morborum parentes expedit. An quidpiam simile valere præstare aqua potus homini cum bellis communis, inter alimenta nullum, inter potulenta infimum locum tenens; imò vix ullam invenies quæ non tardè descendat, fluctuationes pariat, in flatu muretur, ventriculi robur etiam calidioris non exolvat, calorem nativum non imminuat, sitim quam ad tempus fefellerit sæpius non irriter. Ubi humidi appetitus an quidquam aptius præter vinum propinabis? vis sanus esse, vino quod suavius linguam & palatum absque ullius mali accessione commovebit, utere, intus & in ore, sua munera citius dispensabit tibi, cibis in ventriculo assuam eorum coctionem juvabit, excrementorum promovebit exclusionem, frigus vitæ inimicum, si quod sæviat, corpore depellet, nullo odore, nullâ tetrâ purgamentorum aspiratione aut contagione inficietur cerebri substantia ex legitimo ejus usu: Non ne & in eo habetur cardiacum nec injucundi gustus, nec eventus dubii.

**A**D quid igitur morosi quam plures adversus vinum contumeliosius insurgunt? desinant illud autorem autoremque gravissimorum affectuum prædicare imposterum aut incentivum caloris ut perperam sibi persuadent? ejus beneficio humores efferi agrestesque deliniuntur, succus ater nunquam familiaris, sæpius insensum suis qualitatibus sævire prohibetur: vino deteriori aut liberalius hausto succedant nonnunquam incommoda, quid ad vinum laudabile & moderatius epotum? apud iniquiores audit voluptuariarum venenum, calore suo bibendi desiderium irritans, apud æquissimos audiat liquor suavis sitim citra noxam ullam promptius exstinguens. Laudatur à sapientioribus ut medela lætificans cor hominis, laudetur insuper ut salubrius alimentum puriori generando sanguini aptissimum, ex quo producti spiritus universo corpori collucebant, illæ partes, quibus anima nobiliora explet munia, cumulatissimè splendescant solidis bonis, oculi puro lumine vigeant, penetrabilis erit auditus, acerrimumque gustatus, odoratus, & tactus judicium.

*Ergo olivæ oleum mens & sensus acutiores.*



Proponebat Parisiis MATHÆUS DIONYSIUS FOURNIER, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1696.